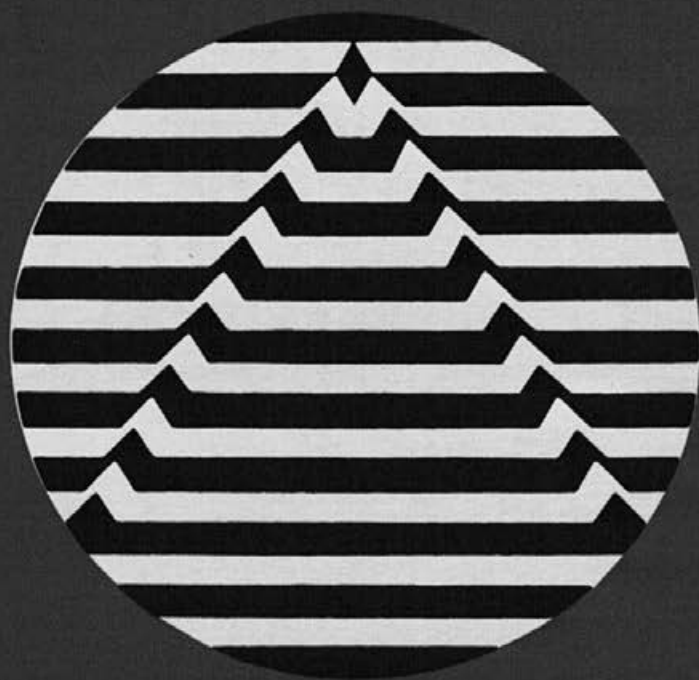

1971

DELO ŽIVLJENJE

letnik 10
številka 1

glasilo tovarne **alpina** žiri

BRALCEM "DELA, ŽIVLJENJE"

S to številko glasila se prvič srečujemo z vami v letu 1971. Ob prvem srečanju v letu si običajno sežemo v roke in povemo nekaj misli oziroma želja.

Dragi bralci! V letu, v katerega smo stopili, vam želimo vse dobro: Sreče! Zdravja! Uspehov! Razumevanja in dobrih medsebojnih odnosov v podjetju in doma! Prišepnili pa bomo, da je to v veliki meri odvisno od človeka **samega**, koliko zna biti dober, razumevajoč, prijazen, pa tudi dosleden do svojih dolžnosti in pravic.

Tudi mi imamo želje. Želimo si predvsem, da bi nam uspelo izdajati glasilo, v katerem bi vsak član kolektiva našel kaj zanimivega in da bi letos izboljšali njegov izgled. Želimo si več sodelavcev tudi izven uredniškega odbora, kar bi pripomoglo k zanimivejši in pestrejši vsebini našega glasila. Želimo, da ob prilikah, ko se bomo na člane kolektiva in druge osebe obračali s prošnjo za sodelovanje, nikoli ne bi našli na nezainteresiranost in neprinpravljenost.

Tu pa je tudi prilika, da se zahvalimo vsem tistim, ki so v preteklem letu sodelovali pri urejanju glasila "Delo, življenje".

Uredništvo

MNOGO NAJRAZLIČNEJŠIH ŽELJA JE BILO OB NOVEM LETU IZREČENIH
in nekatere izmed njih smo zapisali:

- želim vam zdravja, to je glavno, ostale težave se že premostijo,
- ob tolikih grozotah, o katerih vsak dan slišimo in jih vidimo po televiziji, je želja vsem: m i r
- čimanj težav in čimveč uspehov pri poslovanju podjetja,
- veliko med nami je šoferjev in vsem je bila, poleg ostalih, dodana še želja: srečno vožnjo,
- mladim (to bi bilo treba želeli vsem) so voščili: naj vas spremlja ljubezen in razumevanje,
- sođelavci, sosedje in drugi prijatelji so si želeli: bodimo si še naprej dobri in si ne delajmo po nepotrebnem neprijetnih ur,
- nekdo je tudi želel: da bi naš kraj v letošnjem letu napredoval in da bi se rešilo ali vsaj pričelo z reševanjem mnogih važnih problemov,
- z veselim obrazom so voščili zakoncem: pa še kaj naraščaja
- med željami je bila **tudi ta**: da ne bi doživeli večjih naravnih katastrof in nesreč.

To, in še marsikaj smo zaželeli drug drugemu - DA BI SE ČIMVEČ
ŽELJA URESNIČILO !

IZVOLJENI SO KOLEKTIVNI IZVRŠILNI ORGANI

Delavski svet podjetja je na svojem drugem zasedanju 23/12 1970 izvolil upravni odbor delavskega sveta in kolektivne izvršilne organe.

Izvoljeni so bili v

UPRAVNI ODBOR DELAVSKEGA SVETA

1. IVAN GLUHOVEDOV
2. PETER JEREB
3. JOŽE BOGATAJ
4. MARTINA GREGORČ
5. ANTON OBLAK

GOSPODARSKI ODBOR

1. VINKO PODOBNIK
2. ALOJZ KOLENC
3. ADOLF KRIŽNAR
4. MARJAN BOGATAJ
5. ŠTEFAN KOPAČ
6. ANTON ŽIBERT
7. JANKO ŽAKELJ
8. STANE TUŠAR
9. MARTIN KLEMENČIČ

namestnika:

1. MILOŠ MLINAR
2. VERENA DRMOTA

ODEBOR ZA DELOVNA RAZMERJA

1. VLADIMIR PIVK
2. STANKO MRLAK
3. JANKO OBLAK
4. VINKO BOGATAJ - GV
5. MATIJA ZAJC
6. ANTON KOLENC
7. SLAVKA MLINAR

ODEBOR ZA NAGRAJEVANJE

1. KAREL PIVK
2. FRANC JEREB
3. FRANC ČADEŽ
4. JANEZ SMEK
5. IVAN PEČELIN
6. ZDENKA KOLENC
7. MILKA JUSTIN

ODEBOR ZA IZOBRAŽEVANJE

1. ANGELCA FILIPIČ
2. ANICA COKAN
3. MAJDA JESENKO
4. ALOJZ ŽAKELJ
5. MIHA GOVEKAR

ODEBOR ZA SREDSTVA - SKUPNE PORABE

1. BOGOMIR COKAN
2. ANTON MAGLIČ
3. ANDREJ POLJANŠEK
4. IVI POLJANŠEK
5. FRANC JESENKO
6. SILVA ZUPANČIČ

ODEBOR ZA OSEBNO ODGOVORNOST

1. MILAN MOČNIK
2. ANTON KOPAČ
3. POLDE STELIČ
4. STANKO UŠENIČNIK
5. RUDOLF POLJANŠEK

namestnik:

1. ALOJZ BOGATAJ - GV

ODEBOR ZA DELOVNO VARSTVO

1. IVA ERZNOŽNIK
2. ANTON DEBELJAK
3. MILKA ERŽEN
4. FRANCI POLJANŠEK
5. JOŽE POLJANŠEK 52-5

ODBOR ZA INFORMACIJE

1. ANTON ŽAKELJ
2. VIKI ŽAKELJ
3. JOŽE PETERNELJ
4. NEJKO PODOBNIK
5. ALFONZ ZAJEC

ODBOR ZA NARODNO OBRAMBO

1. STANKO ČAR
2. VIKTOR GALIČIČ
3. FRANC PEČELIN
4. HERON ŠUBIC
5. JANEZ OBLAK

namestnik:

1. ALOJZ SELJAK

VSEM IZVOLJENIM ČLANOM ČESTITAMO
IN JIM ŽELIMO PRI DELU MNOGO USPE-
HOV !

Delavski svet bo na prvem naslednjem zasedanju (zato ker nekateri kandidati pri glasovanju niso dobili zahtevane polovice glasov) izvolil naknadno še:

- enega člana in dva namestnika v odbor za sredstva skupne porabe
- po dva namestnika v odbore: za delovna razmerja, za nagrajevanje, za izobraževanje, za delovno varstvo, za informacije,
- po enega namestnika v odbor za osebno odgovornost in odbor za narodno obrambo.

KAJ PRIČAKUJEMO V LETU 1971

Zadnje dni se največ ukvarjamo s poslovnimi načrti za tekoče leto. Poskušamo najti nove oblike dela in seveda prilagoditi poslovanje podjetja novim spremembam in pogojem. Menda še ni bilo leta, ki bi ga tako ostro in črno napovedovali. Vsi smo zadnji mesec živeli v velikem pričakovanju, kaj bodo napravili v Beogradu in s kakšnimi presenečenji nas bo leto 71 dočakalo. Nekaj posegov (zamrznjenje OD) je prišlo, vendar je treba čakati glavne zaostritve, ki bodo same po sebi umevne, v cilju reformnih določil, ki smo jih že skoraj pozabili.

Pot nazaj in pot odstopanja je bila zaskrbljujoča. Na splošno smo vedeli, da ne delamo prav, pa smo le delali. Ni bilo odločnosti, bilo je dosti resolucij in sklepov in ne dosti več. Če hočemo stanje popraviti, se moramo podrediti disciplini. Disciplina bo zahtevala selekcijo, selekcija pa kritične trenutke, ki jih bomo s težavo znali ali celo upali rešiti. To je najbrž kar jasna pot.

Vsi so napovedovali težko poslovno leto, v katerem se bomo učili gospodariti po račelnih ekonomskih zakonov. Če bomo pri tem vztrajali in za to smo se odločili, potem bomo kljub vsemu morali biti uspešni, če ne individualno, pa vsaj kot celota. Končno pa bi zelo čudno izgledalo, da ne znamo tako osnovnih družbenih nalog izvršiti. Tu se postavlja vprašanje prihodnosti, ki pa ne sme biti slučajna.

Ko se že enkrat zavemo naših obvez do družbe in težav, ki nas čakajo v tem letu, potem nam kaže pogledati tudi v naše razmere. Najprej ugotovitev, da ne znamo več ceniti rezultatov in uspehov. Vse, česar se lotimo in kar naredimo je ocenjeno z zelo kritičnimi pripombami. Že Tito je rekel v novoletni voščilnici, da kritizirajo tisti, ki

---

PLANIRAMO ZA LETO 1971

---

niso in nočejo biti za nič odgovorni. Smo pred dejstvom, da postavimo odgovornost na najvidnejše mesto. Splošno povedano, o preteklem letu bi lahko rekel: "Dosegli smo daleč največji promet, največji izvoz v zgodovini podjetja, odprli halo, izvršili veliko in potrebno selitev, dvignili osebne dohodke, zaposlili veliko novih delavcev, sprejeli novi statut in vrsto organizacionih sprememb, ki so prav gotovo tudi uspešne in še vrsto pozitivnih posegov, ki nas je utrdilo in prikazalo svetu v lepi luči." Poglejmo samo naše izobraževanje in skrb za kadre. Pri ugotavljanju kako Slovenija v državnem merilu nazaduje je ko ohrabruječe to, da se naposled le lotevamo kadrovske strukture. Vse to: številni študentski, srednja šola v Žireh in številne oblike izobraževanja, so posegi, za katere smo se zavestno odločili in za naše podjetje pomenijo pravo pot. Moč in sposobnost moramo iskati v tej smeri.

Vsi mi vemo, da je sedaj ALPINA mednarodno podjetje s številnimi zvezami in poslovnimi odnosi s svetom. Kaj bi rekli tuji poslovni partnerji (pa tudi naši), če bi vedeli, da mi ne znamo ceniti vsega tega. Pa vendar nekaj ni v redu. Jasno naj bo vsem, da tako veliko podjetje kot je naše, ne more poslovati več na principu osebnih interesov. Mi smo vendar tukaj, da skupaj delamo, da se razumemo in se trudimo, da bodo plodovi dela in misli čimvečji. Tisti uspehi pa bodo potem tudi naš ponos in zadovoljstvo.

Zelo si želimo, da bi vsi gledali podjetje z očmi uspeha in ciljev, ki jih moramo doseči. Ti cilji pa so vedno znani in sprejeti. Ne znamo pa se jim podrediti. Prav bi bilo končno, da se vsi podredimo skupnemu interesu, predvsem pa da znamo spoštovati cilje podjetja, ki so nakazani samo po poti večjega dohodka, dobička, afirmacije in nadaljnjih vidnih uspehov. To je veliko, pa tudi malo, če smo samemu sebi kos.

IZIDOR REJC, dipl.
oec.

Za leto 1971 planiramo, da bodo izdelali v naših šivalnicah in montažnih oddelkih 950.000 parov obutve..

Količina je na pogled zelo majhna in če jo vzporedimo z našimi konkurenti, koda sta PEKO in PLANIKA, je skoraj zastrašujoče - saj vemo, da imata tako PEKO kot PLANIKA letni plan več kot 1,600.000 parov obutve. Kdor pozna strukturo naše proizvodnje pa se prav gotovo ne bo čudil nizki količini planiranih parov, saj vemo, da nam smučarska obutve zavzema v primerjavi z lahko obutvijo 2,5 krat več časa in to še posebno v šivalnicah, kjer je že tako ozko grlo vse čevljarske industrije.

Razdelitev količin po naših proizvodnih oddelkih pa je za leto 1971 sledeča:

Šivalnica-težka in tak 5 v montaži imata dnevni plan 750 parov ali skupno 194.000 parov.

Šivalnica-lahka ima dnevni plan 1435 parov zgornjih delov -to je 370.000 parov skupaj.

Šivalnica Gorenja vas ima dnevni plan 1265 parov ali skupno v letu 1971 326.000 parov zgornjih delov.

Lahka montaža, trak 52-6 ima dnevni plan 500 parov, kar je skupno v tem letu 129.000 parov obutve.

Lahka montaža, trak 52-7 ima dnevni plan 2430 parov vseh vrst obutve, to je za leto 1971 skupno 627.000 parov.

Primerjava izdelanih zgornjih delov v šivalnicah z izdelanimi pari v montažnih oddelkih nam pove, da bo nujno 60.000 parov zgornjih delov kupiti od naših kooperantov, ki so specializirani za zgornje dele. V zadnjih dveh letih smo imeli prav s tem načinom pridobivanja zgornjih delov veliko težav in to zaradi slabe kvalitete izdelave, kakor

tudi zaradi neizpolnjevanja dogovorjenih rokov.

Za leto 1971 smo se dogovorili z novim kooperantom in sicer s podjetjem "Partizan" iz Poznanovca. Izdelovalec je poznan kot solidna firma. Kako pa bo z izdelavo zg. delov zaenkrat še ne moremo dati ustreznega odgovora, ker so dela šele na začetku. Kljub temu moram opozoriti, da bomo morali v letu 1971 največ pozornosti posvetiti prav oddelkom šivalnic, saj vidimo, da delavke v teh oddelkih še ne koristijo vseh prostih sobot, da imajo vsak mesec nadurno delo in še kljub temu iz dneva v dan primanjkuje zgornjih delov v montažnih oddelkih.

Po izračunu, katerega sem naprašvil na podlagi podatkov naših normircev in tehnologov, bomo morali v letu 1971 na novo zaposliti 85 delavcev in sicer 75 v šivalnici, ostalih lo pa v sekalnici.

Seveda pa naj nam ne bo vodilo samopovečevanje števila delavcev, pač pa čimbolj racionalno pripravljani modeli, čim boljša orodja in stroji in končno organizacija dela, ki naj se odraža v tem, da bo vsak delavec vsaj 100% zaposlen na delovnem mestu.

Te bomo vsaj delno odpravili na tujake, ki se sedaj prepogosto pojavljajo v naših oddelkih, sem prepričan, da bomo v letu 1971 izdelali milijon parov obutve, kar si še dve leti nazaj prizadevamo, vendar nam ni uspelo zaradi prevelike angažiranosti v koristne tujarske izdelave.

JOŽE BOGATAJ

Imenom kolektiva

EBIC FRANCU
MINAR ANICI in
IOPAČ LEOPOLDU

Veljamo ob odhodu v zasluženi počivo: trdnega zdravja in prijetnega počitka.

OBISK V AMERIKI

Že dolgo vrsto let smo mi vključeni v mednarodno delitev dela, kot pravimo izvozu. Zadnja leta pa močno pospešujemo napore, da bi dosegli še več in postali pravo, enako pravno podjetje na mednarodnem trgu. Dosegli smo lepe uspehe. Najbolj zgovorni dokaz je izvoz v preteklem letu, ko smo dosegli zavidljiv rezultat po količini in vrednosti. Zapadni izvoz je bil za 37% večji od prejšnjega leta.

Izglede za naprej so ugodni. Ob tako velikem poslu nastopajo vedno težave, ki jih moramo sproti reševati in moramo zanje žrtvovati precej časa. Predno se izoblikuje naročilo kupca za eno leto, pomeni za nas mnogo priprav, sprememb in prepričevanj. Na vse to pa vedno obstoji vprašanje, kako proizvodnjo razporediti in vsakemu kupcu, ki jih ni malo, čimbolj ustreči. Čim smo se odločili, da bo naš "smučar" glavni in skoraj edini zapadni artikel, smo se morali zavedati, da njemu damo na razpolago ekipo ljudi, ki bo skrbela za njegov razvoj in vse tehnične novosti, ki so stalne. Ugotovili smo, da je bil ta korak zelo uspešen in to so tudi kupci ugodno ocenili.

Skrb in interes kupca mora biti pred vsem tudi naša skrb. Pravilno sodelovanje si lahko zamislimo le tako, da kupec in mi delamo za isti interes - uspeh.

Obisk kupcev v Kanadi in EDA je imel namen, da se o sedanjem delu pogovorimo, spoznamo njihove težave, trenutno situacijo, poskušamo oceniti prihodnost in da tudi vidimo nove možnosti ter njih same v lastnem prizadevanju. Pogoji dela pri nas in v Ameriki niso primerljivi, so marsikje podobni, ampak v bistvu se močno ločijo. Tiskakor si ne smemo delati utvar, da lahko od daleč ocenimo prav, kaj se tam dejansko dogaja. Poglejmo vprašanje reklamacij, ki jih naščenjajo in ki

so vedno določene neprijetnosti.

Papir, pravimo, vse prenese. Na samem mestu se lahko prepričamo. Stik s kupcem je gotovo pristnejši in več pomeni, ko vidiš njegovo okolico, področje kjer se trudi in dela, spoznaš njegove sodelavce in z eno besedo, predstava o njem je realna. Zelo je tudi važno, kako ga ceni tamkajšnji poslovni svet, kako je zapisan, kot pravimo.

Pogovor je tekel tako pri TYROLU, kot RIFKERJU o naročenih količinah, naših in njihovih načrtih. Glavna tema je prav gotovo bila naša proizvodnja, kvaliteta, dobavni roki, plačila, dobave v tekočem letu, o našem imenu na čevljih in o prihodnjih izgledih. Sedaj, ko smo postali po količini in vrednosti močan in v svetu znan proizvajalec, smo dolžni, da to pozicijo tudi pametno izkoristimo. Ko nam izvoz dobro gre, lahko iz tega potegnemo še dodatne prednosti, ki so delno v ceni, predvsem pa v možnosti, da naše ime (ALPINA) predstavimo tujemu svetu.

Izgleda, da smo naleteli na razumevanje ob pravem času. Potovanje, ki je trajalo od 2. - 14. decembra, je bilo po svoji vsebini uspešno, čeprav dokaj naporno zaradi slabega vremena in negotovih prometnih avionskih zvez.

Kaj kaže Kanada in Amerika v svoji karavn. podobi - pa kdaj drugič.

Izvoz v tekočem letu je za nas zopet nova in doslej največja možnost. Bodimo pri tem dosledni in odgovorni, pa bomo lahko dosegli še večji uspeh in trdnjše mesto v svetu.

I. R.

V preteklem letu je bilo upokojenih 15 delavcev, od tega 4 invalidsko.

KONGRES V BUDIMPEŠTI

V Budimpešti je bil organiziran III. mednarodni kongres usnjarsko-čevljarško-predelovalne industrije. Tovrstni kongres se ponavlja v Budimpešti vsake štiri leta. Po svoji strukturi, referatu in strokovnih predavanjih doseže visoko raven najnovejših dosežkov v proizvodnji materialov za čevljarstvo industrijo, kakor tudi tehnoloških dosežkov predelave in obdelave istih.

Kongresa so se udeležili najbolj znani strokovnjaki tega področja iz 27 držav, kateri so skupno izvedli preko sto referatov in predavanj. Celoten kongres je bil razdeljen na štiri posamezne sektorje in sicer sektor A proizvodnja usnja, sektor B proizvodnja obutve, sektor C proizvodnja krzna in sektor D galanterijsko usnje ter konfekcija.

Za nas je predvsem zanimivo področje sektorja B, to je proizvodnja obutve. Zato bi na kratko povzeli temo, ki so bile obravnavane iz tega področja.

1. Razvoj in uporaba umetnega zgorjnega usnja z ozirom na čevljarstvo tehnologijo in obnašanje materiala med nošnjo obutve.
2. Pomembno vprašanje čevljarstva tehnologije pri obdelavi umetnega zgorjnega usnja in umetne podloge.
3. Umetno usnje in ostali umetni materiali, kot izhajajoče sredstvo k nadaljnjemu razvoju in izpopolnitvi čevljarstva tehnologije.
4. Vprašanje tehnologije izdelave zgornjih delov obutve iz umetnega materiala.

Zanimivo je, da so relativno novi oz. v zadnjem času razviti umetni materiali zelo hitro osvojili široko področje v čevljarstvu industriji. V tem primeru ne smemo gledati samo umetnega zgorjnega usnja,

ampak vse umetne materiale, ki pridejo v poštev pri izdelavi obutve, kot so podplati in vsi ostali pomožni materiali.

V vrsti umetnih materialov si je nezadržno v prvi vrsti utrl pot polyuretan, v tehnologiji izdelave zgornjih delov pa je napravilo največjo revolucijo varjenje zgornjih delov potom visoko frekvenčnega sekanja.

Takoj na začetku razprav o umetnem usnju so ugotovili, da bo uporaba umetnega usnja iz dneva v dan bolj neobhodno potrebna, ker je proizvodnja plastičnega usnja omejena na proizvodnjo surovih kož, ki pa bo vedno manj pokrivala potrebe človeštva po obutvi, ki stalno narašča. Ugotovljeno je bilo, da so spodnji deli obutve poprečno že danes grajeni 70-90% iz umetnih mas. Čeprav izdelava zgornjih delov obutve iz umetnega usnja procentualno še precej zaostaja za spodnjimi deli, tudi to s pomočjo stalnih izboljšav in napredka tehnologije uspešno osvaja pomembne dele obutve.

Sam tehnološki način proizvodnje umetnih zgornjih materialov še vedno ni dosegel najvišjega nivoja, ni omenjen glede na gradnjo materiala, kajti ta je lahko različne strukture, iz različnih mas, različno polnjen, različne elastičnosti, kar vse vpliva na čevljarstvo tehnologijo in nošnjo obutve.

Najtežje je doseči pri umetnem zgornjem usnju štiri najbitnejše osnovne lastnosti, oziroma po kvaliteti čim bolj približati naravnemu usnju, prav zato traja razvoj umetnega zgornjega usnja že vrsto let v sklopu obširnih študij in naporov stalnih izboljšav.

Doseči je treba naravnemu usnju enakovredne fizikalno-mehanične lastnosti vzporedno in istočasno pa tudi popolno elasto-plastično vrednost teh materialov.

Doseči naravnemu usnju enakovredne higienične lastnosti, katere so velikega pomena za potrošnika in sicer: prepustnost vodnih hlapov - to je prepustnost izparevanja znoja, ki se ustvarja v obutem čevlju, absorbiranje vlage - to je vpijanje znoja, desorbiranje vlage - to je oddajanje oz. sušenje v material vpitega znoja. Doseči je treba kljub zahtevani poroznosti materiala istočasno še nepremočljivost materiala z zunanje strani (to je z lica), pri čemer pa ne sme trpeti estetski izgled materiala (nezažaljen je plastičen izgled), ki se mora stalno prilagajati novim modnim smernicam.

K. T.

KADROVSKE NOVICE

V decembru običajno že delamo preglede in zaključke uspešnosti našega dela med letom, istočasno pa tudi že razmišljamo, kako bi se lotili delovnih nalog v prihodnjem letu, da bi jih čimbolje izpolnjevali. Preteklo leto je bilo na področju zaposlovanja novih delavcev prav uspešno, pa tudi to lepo smo začeli z enakim upanjem.

Navajam nekaj podatkov o povečanju števila zaposlenih delavcev. V začetku leta 1970 smo imeli 1233 zaposlenih delavcev. To število smo povečali za 229 delavcev, kolikor se jih je v preteklem letu zaposlilo v celotnem podjetju. Delovno razmerje je prenehalo v podjetju 108 delavcem. Ob koncu leta smo imeli torej vseh zaposlenih 1354 delavcev. To število se pa deli po posameznih obratih takole:

ALPINA, obrat Žiri	1002
ALPINA, " Gorenja vas	165
ALPINA, prodajna mreža	187

Podatki o zaposlenih po posameznih obratih pa so sledeči: V obratu v Žireh je bilo ob začet-

ku leta zaposlenih 901 delavec. Med letom se je zaposlilo 161 novih delavcev, delovno razmerje pa je prenehalo 60 delavcem. Ob zaključku leta je bilo v ALPINI v Žireh zaposlenih 1002 delavca. Iz navedenih podatkov izhaja, da smo prav v tem obratu imeli največ kadrovskih sprememb.

Obrat ALPINA v Gorenji vasi je imel v začetku leta 160 delavcev. Med letom se je zaposlilo 15 delavcev, z delom pa je prenehalo 10 delavcev. Število zaposlenih konec leta je bilo 165 delavcev.

V prodajni mreži, oziroma 50-prodajalnih, smo imeli ob začetku leta zaposlenih 172 delavcev. Med letom smo sprejeli 53 novih delavcev, delovno razmerje pa je prekinilo 38 delavcev, tako je število zaposlenih znašalo ob koncu decembra 187 delavcev.

Samem decembru pa smo imeli sledeče kadrovske spremembe:

Obratu v Žireh so nastopili delo Adolf Pečelin ml., Matjaž Žačelj, Anka Jereb, Marija Likar, Leon Kunc, Nada Žakelj, Ernest Demšar, Branko Istenič, Stanislava Jereb in Doroteja Seljak.

Delovnim razmerjem so prenehali Tatilda Kunc, Stanislav Oblak, Anica Mlinar in Leopold Kopač. V obratu v Gorenji vasi je prenehalo celo Francu Šubic.

Prodajna mreža je sprejela na delo Mileno Šubic v prodajalni II Ljubljana in Francija Mlinar v prodajalno Kranj.

Delovno razmerje je prenehalo zaradi osebne odpovedi dela Frančiška Čad, Ivanu Družijanič in Mariji Hartman. Zaradi dogovora o zaposlitvi za določen čas pa so prenehali z delom Katica Golubič, Igor Šego in Jula Ignjatovič.

A. F.

V 78 letu starosti je umrl naš upokojenec JANEZ KOPAČ IZ ŽIROV.

Odločili smo se, da z novim letom v "DELU, ŽIVLJENJU" uvedemo novo rubriko, v kateri bomo bravcem predstavili nekatera podjetja naše stroke ali naše večje dobavitelje. Kot prvo vam

PREDSTAVLJAMO

TOVARNO OBUTVE "PEKO" TRŽIČ

Tržič je imel zaradi svoje lege vse pogoje za razvoj obrti že v najstarejših časih. Pot preko Ljubelja je povezovala Tržič z razvitejšimi predeli srednje Evrope in južnimi pokrajinami, predvsem Trstom, ki je bil že takrat važen obmorski in trgovski center. Čevljarstvo je spremljalo usnjarstvo že v začetku samem. Bilo je pač le toliko čevljarjev, kolikor so njihovih izdelkov potrebovali za domačo rabo. Sčasoma pa se je razvila cvetoča kupčija s čevljarstvom izven domačega kraja, vsled česar je vedno bolj naraščalo število čevljarjev. Razen hišne obrti se je v Tržiču začela razvijati tudi čevljarstva industrija, saj je že leta 1874 zaživela prva čevljarstva tovarna, leta 1893 pa druga.

Tako ošesžen in tako hiter razvoj čevljarstva v Tržiču in njegovi okolici je omogočil Petru Kozini, da je 23. marca 1903 protokoriral pri trgovskem sodišču javno trgovsko družbo firme "Hitzel & Kozina", kar je pravzaprav tudi rojstni datum sedanje tovarne obutve "PEKO" v Tržiču.

Peter Kozina se je rodil 19. junija 1876 v Dolenji vasi pri Ribnici. Bil je sin siromašnih staršev z veliko otroki. Osnovno šolo je dokončal v Ribnici, nato pa se je izučil za trgovca. Bil je dober vajenec in ko je bil izučen se je zaposlil v Ljubljani in po pridobitvi dovolj izkušenj za samostojno delo je postal trgovski potnik pri firmi "Krispar", kjer se je na-

učil trgovanja z usnjem in obutvijo.

Značilno za dober začetek poslovanja nove ustanovljene firme je bilo nabavljanje usnja in ostalih čevljarских potrebščin in dajanje tega materiala čevljarским mojstrom v predelavo. Raztresenost le-teh je silila Kozino v združitev dela in delavcev k skupnemu delu, da bi le-to bilo uspešnejše in bolj ekonomično. Postopno združevanje delavcev po raznih delavnicah je privedlo leta 1910 do gradnje novih proizvodnih prostorov. Čeprav

sta nemško časopisje in nemški kapital kar besnela in v letu 1911 celo delno zavrla gradnjo, je Petru Kozini uspelo še isto leto tovarno dograditi. V njej je stekla proizvodnja 300 - 400 parov čevljev dnevno. Zaradi pomanjkanja kapitala je dobil Peter Kozina USMC najemne stroje in v Gospodarski zvezi iz Ljubljane svojega prvega družabnika. Razmere med prvo svetovno vojno so zahtevale preusmeritev proizvodnje od civilne na vojaško obutev, ki je dala dobre rezultate, dodatno temu pa še konjunktorni položaj po tej je omogočil začetek povečanja tovarne. Leta 1924 začeta gradnja se je končala leto kasneje. Nastopajoča gospodarska kriza in z njo rastoče finančne težave so pripeljale podjetje od firme "Peko" družba z o.z."

Tako je podjetje po delnem predvojnem izboljšanju, v letih 1935 - 41, pričakalo drugo svetovno vojno. Nemška okupacija je prinesla zaplembo premoženja in postavitev "Komisarja", ki je zahteval, da bi podjetje proizvajalo obutev za nemško vojsko. Le s težavo so takratni delavci dokazali, da strojni park ni primeren za tako proizvodnjo in je zato podjetje tudi med vojno proizvajalo le civilno obutev.

Tako kot je bilo pred to vojno močno delavsko gibanje za izboljšanje zaslužka, za krajši delavnik ipd., je uspelo naprednim delavcem, med njimi znanim tržiškim komunistom, organizirati tudi med okupacijo v

podjetju močno organizacijo OF. Iz takratnega majhnega kolektiva, štel je kakih 300 delavcev, je odšlo v NOB 62 članov, 23 od teh jih je je padlo, nadaljnih 11 članov pa je postalo žrtev terorja, medtem ko je bilo 10 družin naših delavcev izdeljenih.

Tudi konec vojne, umik sovražnika, je podjetje predvsem materialno zelo prizadel. Izropali so zaloge materiala in izdelkov, pokvarili stroje in uničili arhiv. Skratka, podjetje je imelo takrat za 54 milijonov dinarjev vojne škode.

In prav zaradi tega podjetje po končani drugi svetovni vojni ni moglo pričeti takoj obratovati. Več kot dva meseca je trajalo, da je kolektiv strojni park vsaj toliko obnovil in zagotovil najnujnejši material, da se je s proizvodnjo lahko pričelo. V času obnove, petoletke in socialistične izgradnje je bilo v podjetju proglašeni veliko udarnikov dela, delovni kolektiv sam pa je bil večkrat zmagovalec v republiškem in zveznem tekmovanju ter nosilec prehodnih zastav.

V povojnih letih se je proizvodnja večala iz leta v leto. Leta 1956 je bila trikrat večja od leta 1939. Razumljivo je, da je vedno bolj in bolj primanjkovalo delovnih prostorov in tudi opreme in strojev. Zato se je v podjetju pričelo z rekonstrukcijo v letu 1968. Z novogradnjo je bilo pridobljenih preko pet tisoč kvadratnih metrov delovnih, skladiščnih in drugih prostorov ter na novo dokupljenih preko 300 strojev z elektromotorji in drugimi delovnimi pripravami. Tokrat je bil dokončno odpravljen star transmisijski pogon. Tako je bila prva povojna rekonstrukcija zaključena v letu 1960. Le-tej je v letu 1964 sledila še ena, manjša sicer, vendar so bila vsa nadaljnja leta priča sprotnih takih ali drugačnih modernizacij in dopolnitev tehnoloških postopkov proizvodnje, v zadnjem času pa celo začetka proizvodnje gumi in plastičnih polproizvodov. Danes podjetje proizvaja okrog 8000 parov

obutve dnevno s skoraj 1700 zaposlenimi in s 1.170 din povprečnim osebnim dohodkom.

OBRTNI CENTER ŽIRI SE VKLJUČUJE V KOOPERACIJO

Svojo proizvodnjo podjetje prodaja doma predvsem v specializiranih prodajalnah, ki jih je od ustanovitve prve, leta 1920 v Ljubljani, nastalo že 100 in katere še z dokupljenim blagom napravijo sedaj kar okrog 180 milijonov din prometa letno. Prodajna mreža je tako neposredna vez s skrajnim potrošnikom ter omogoča spoznavati njegove želje in okuse in na ta način zbira zanesljive prognoze za naslednjo sezono.

Podjetje Obrtni center žiri je bilo ustanovljeno od občinskega odbora, da bi združevalo občanom potrebne uslužnostne dejavnosti in nudilo zaposlitev v domačem kraju delavcem raznovrstnih strok. Imelo je niz obrtnih dejavnosti, med drugim tudi mehanično delavnico in bencinsko črpalke.

Poleg drugih visokih indeksov je brez dvoma pomemben tudi indeks porasta izvoza, saj je podjetje v preteklem letu izvozilo skoraj 40% svoje proizvodnje in bo po predvidevanjih v tem letu konvertibilna vrednost izvoza prvič prekoračila klirinškega.

Uvideli smo, da je čas podjetje prerastel in se bomo morali prilagoditi razvoju dogodkov in toku časa proizvodnih sil doma in v svetu. Razvoj dogodkov je pokazal, da s tako razdrobljeno dejavnostjo podjetja in nenačrtnim delom ne bomo kos času. Odločili smo se za nove ekonomske prijeme in tudi občinski forumi so odločili, da se uvedejo v podjetju sanacijski ukrepi.

Če bi hoteli predstaviti podjetje v celoti, bi morali pisati še več o ljudeh, njihovem delu, strokovnem izpopolnjevanju, življenjskem standardu, pa tudi o njihovem družbanem in športnem življenju. Toda za to bi se morali še enkrat oglasiti.

V svrhu sanacije podjetja so bile pred časom nekatere dejavnosti ukinjene (mehanična, avtoprevoz, pleskarstvo), bencinsko črpalke pa je prevzel ljubljanski Petrol, jo moderniziral in vključil v svoj delokrog.

DIREKTOR SPL.SEKTORJA
Slavko Hvalica

Srečna okoliščina, da je v bližini močno podjetje Alpina, ki rabi za svojo razvijajočo se proizvodnjo raznih vrst čevljev vse več kooperantov, ki ji izdelujejo zgornje dele, je potrovala misli, da bi se bilo potrebno v večji meri vključiti v ta krog. Tako je novo vodstvo podjetja stopilo v pogajanja z Alpino in sklenilo dolgoročno pogodbo za izdelavo do 500 parov zgornjih delov dnevno. S tem je ustvarjena solidna osnova za nadaljnje življenje čevljarke stroke pri Obrtnem centru.

STOP! TUDI V LEKARNAH SE PRODAJAJO ČEVLJI!

V izložbah milanskih lekarn so se pojavili čevlji. Strokovnjaki so ugotovili, da čevlji niso ortopedski, da je serijska izdelava, ki se lahko dobi v vsaki trgovini s čevlji. Trgovci so zagrozili, da bodo tudi oni prodajali v njihovih trgovinah poleg čevljev še zdravila. Na pritožbo so občinski možje prepovedali prodajati čevlje v lekarnah. Ko pa so izpod pulta s strahom začeli prodajati čevlje, se je prodaja šele začela uspešno razvijati. Čudna reklama!

Hkrati nam je uspelo ob pomoči Alpine skleniti kreditno pogodbo s skladiščem za rezerve pri OBS in si tako zagotoviti sredstva za nabavo novih čevljarških strojev. Nabavo teh strojev nam je spet posredovala nabavna služba Alpine iz ČSSR in stroje smo z 31. decembrom imeli do

Iz revije FOTO SHOE

ma. Nekater stroje pa si je podjetje nakavilo iz lastnih sredstev.

Ker se čevljarke delavnice podjetja stiskajo v prostorih, ki komaj zadoščajo za dosedanjo proizvodnjo, razširitev pa v danih pogojih ni mogoča, so samoupravni organi podjetja sprejeli sklep, da se čevljarke dejavnost preseli v prostore gasilskega doma. Sklenili smo pogodbo z Gasilskim društvom Žiri in ob tehnični pomoči strokovnjakov iz Alpine napravili načrt za tehnološki postopek v novih prostorih. Danes stojimo pred dejstvom, da bo delo v novih prostorih in na novih strojih steklo še ta mesec.

Za povečanje proizvodnje, kot predvidevamo, pa morata biti izpolnjena dva pogoja:

1. modernizacija strojnega parka
2. nova delovna sila

Prvi pogoj bi bil po zgornjih izvajanjih za prvo fazo razvoja izpoljen, za dosego drugega pa smo si zagotovili 7 delavk iz Modnih oblčil, ki so se v podjetju prekvalificirale in ki so se izkazale kot pravi spretni in marljivi delavke. Vendar pa bo prehod v nove prostore in aktiviranje 15 novih strojev, čeprav bomo večino izrabljenih strojev tedaj izločili, predstavljal velik preobrat v proizvodnji. Računati moramo namreč, da 15 novih šivalnih strojev predstavlja možnost uvedbe cca 40 novih delovnih mest v dveh izmenah, za kar pa bodo delavke, ki smo jih nedem priučili, povsem premalo. Iskati bomo torej morali možnosti in načine, kako najti potrebno delovno silo. Od tega, če bomo uspeli celo tako dobro organizirati, da ne bo zastojev in tako povečati osebne dohodke, je tudi odvisen pritok telovne sile. Obrtni center ima namreč poleg čiste kooperacije z Alpino (izdelava zgornjih delov po dostavljeni dokumentaciji), tudi še lastno proizvodnjo telovadnih copat, ki jih prodaja trgovski mreži po Sloveniji. Ob pravilni organizaciji dela in vključevanju skripih rezerv (delo na domu, aktivni-

zacija upokojenih strokovnjakov za tehnično pomoč) bi obstajala možnost proizvodnje in plasmana cca 100.000 telovadnih in drugih copat letno, kar bi zopet lahko predstavljalo kar primeren letni dohodek. Tudi v tem pogledu skuša podjetje najti neposreden stik s trgovsko mrežo Alpine. Mnenja smo namreč, da je vsekakor pametneje, da sklenemo direktno kooperacijo v pogledu prodaje teh izdelkov z Alpino, kar pa, da telovadne copate prodamo Šenjurju (za kar imamo ponudbo) in da jih on potem prodaja Alpini.

V svojem sestavku sem nanizal okvirni proizvodni program podjetja v čevljarke dejavnosti, ki pa ima bolečo točko - vprašanje strokovnega kadra. Če primerjamo namreč napore in uspehe, ki jih Alpina dosega, zavedajoč se potrebe po neprestani izpopolnitvi strokovnega znanja in vključevanju strokovnjakov, vidimo, da je v tem pogledu naše podjetje povsem na repu dogodkov.

Strokovni kader, kar ga podjetje ima za naraščajočo proizvodnjo, ne bo kos zahtevam in bomo rabili nove strokovnjake. Ker jih sami ne bomo mogli tako hitro usposobiti, tudi tu računamo na tehnično pomoč Alpine, vsaj za najtežje prehodno obdobje.

Poleg čevljarke dejavnosti se stiskajo v podjetju, v povsem neprimer- nih delovnih prostorih, še klepar- ske-ključavničarska delavnica, ki kooperira z LTH in drugimi večjimi podjetji v pogledu izdelave in montaže klimatskih naprav, prezračevalnih kanalov in izvaja kleparska dela (prekrivanje streh, oprema novogradenj s strešnimi žlebovi, odtočnimi cevmi in drugo) za večja gradbena podjetja in individualne graditelje. Tu smo vključili na novo montažo plinskih bojlerjev in pričenjamo z izdelavo elementov za centralno kurjavo in del na montaži centralnih kurjav v kooperaciji z Industrijskim birojem Trbovlje. V to svrhu smo poslali dva delavca na varilni tečaj in imamo enega na praksi v Trbovljah. Tudi tu obstoja-

jo široke možnosti za kooperacijo dejavnosti in tudi tu bodo potrebni naporji za izboljšavo kvalifikacijske strukture zaposlenih. V nadaljnjem programu kovinske dejavnosti imamo nabavo argonskega varilnega aparata, polirnega stroja in šolanje kadrov za izdelavo elementov in izdelkov iz nerjavečega materiala, ki se na trgu vse bolj uveljavljajo.

Mizarska dejavnost pri podjetju izvaja predvsem usluge občanom pri opremljanju novogradenj. Naši mizarji so v tekočem letu priskočili na pomoč sorodnemu žirovskemu podjetju pri izvajanju montažnih del, tako da predvidena kooperacijska dejavnost (imeli smo ponudbo od LTH in Tehnice Železniki) v tekočem letu še ni mogla zaživeti. Ne izključujemo pa te možnosti v bodoče, če nam bo uspelo preurediti delovne prostore in izpopolniti tehnologijo dela.

Podjetje Obrtni center ima v sklopu svojih dejavnosti registrirano tudi mehanično delavnico. Ker leta v preteklem obdobju ni bila najbolje vođena in je bila ukinjena, imamo na zalogi še precejšnjo količino rezervnih delov za mopede, ki močno bremene podjetje. Poskušali bomo to v tekočem letu odprodati in se rešiti bremena. Smatramo pa, da bi tak kraj kot so Žiri nujno rabil urejeno mehanično delavnico oziroma kompletan servis za motorna vozila z vsemi v to spadajočimi službami (mehanične delavnice, kleparska, ličarska delavnica, pranje in mazanje vozil). Računati je treba, da bi taka delavnica oziroma servis pritegnil v Žiri marsikategega tujca, ki bi ob priliki servisnega pregleda ali popravila vozila obenem v Žireh tudi lahko nakupil čevlje, koristil gostinske usluge itd. S tem bi se poživila aktivnost vsega krajevnega gospodarstva. Predno končam, naj se zahvalim vodstvu, samoupravnim organom in vsemu kolektivu Alpine za sodelovanje in pomoč ter računam tudi v bodo-

če na vse bolj pristne kooperacijske odnose.

JANKO POLJANŠEK

BIL SEM NA OBČNEM ZBORU PLANINSKEGA DRUŠTVA

V nedeljo 13/12 1970 je planinsko društvo Žiri sklicalo svoj redni občni zbor. Lepo sončno vreme je v precejšnji meri pripomoglo k zelo dobri udeležbi, tako, da smo prositor v domu na Goropekah, kjer je občni zbor, zasedal, kar domala napolnili.

Po otvoritveni besedi je tov. predsednik prebral poročilo, v katerem je bil podan obračun celotnega dela planinskega društva za obdobje dveh let. Večina navzočih članov je poročilo sprejela z velikim odobravanjem, saj se je po svoji vsebini dokaj razlikovalo od poročil na občnih zbora v zadnjih nekaj letih. Iz podanega poročila smo z zadovoljstvom ugotovili, da je društvo glede na vsebino svojega dela zopet našlo samo sebe. Po zaslugi nekaterih prizadevnih funkcionarjev se je prav v zadnjih dveh letih zopet poživila dejavnost, ki daje društvu značaj organizacije, katerene namen je, da se svojimi akcijami skuša približati svojim članom lepote narave in jih vzgajati v ljubezni do naših lepih planin. Ena od zelo učinkovitih oblik takega dela je ponovno organiziranje skupinskih izletov v gore pod vodstvom starejših in izkušenih planincev. Ta oblika udejstvovanja je v zadnjih letih malone zamrla. Nekateri so celo trdili, da spričo velikega števila lastnikov motornih vozil skupinski izleti sploh ne bi mogli več uspeli. Izkazalo pa se je drugače. Vsi izleti, ki so bili organizirani v zadnjem času, so bili izredno dobro obiskani. O delu in prizadevnosti naših planincev se je pohval-

no izrazil tudi predstavnik planinske zvez, ki je prisostvoval občnemu zboru.

Rekli smo že, da je v zadnjih dveh letih naše društvo zopet našlo samo sebe. Ni pa s tem rečeno, da je v prejšnjih letih vladalo popolno mrtvilo. Prizadevnost planincev je bila bolj usmerjena na gospodarsko področje. Rezultat teh prizadevanj pa je lepo urejen planinski dom na Goropekah, ki ni le v ponos planinskemu društvu, marveč se z njim lahko ponašamo vsi žirovci. Še nekaj let bo poteklo, pa se bo kmalu pričelo pozabljati, koliko prostovoljnih ur trdega dela je bilo vloženi v gradnjo tega doma. Samo po zaslugi velike požrtvovalnosti vsega članstva, zlasti pa še nekaterih posameznikov je, danes dom takšen, da ga daleč na okrog ni enakega. Prav v zvezi z domom pa je bilo na občnem zboru zastavljenih več vprašanj, kdaj lahko pričakujemo, da nam bo ta dom pričel vračati vsaj skromen delček sredstev, ki smo jih porabili za njegovo gradnjo. S temi sredstvi bi skušali v čimvečji meri pospeševati vse planinske dejavnosti - in nadoknaditi tisto, kar je bilo v letih gradnje zamujenega. Na to vprašanje sicer nismo dobili pravega odgovora. Več o tem je spregovoril zastopnik planinskega društva škofja Loka, ki je dejal, da smo lahko zadovoljni, če bo dom vzdrževal samega sebe. To nam je skušal dokazati z izkušnjami, ki jih ima njihovo planinsko društvo na tem področju.

Nazadnje se mi zdi potrebno, da omenim še misel, ki jo je izrazil vodja mladinskega odseka pri našem društvu in sicer, kako potrebno in koristno bi bilo, če bi čimveč mladine mogli pridobiti za udejstvovanje v planinskem društvu. Mladi ljudje, kot dobri poznavalci naših gorskih predelov, telesno utrjeni in zmožni premagovati najrazličnejše napore, bi bili mnogo bolj učinkoviti pri morebitni obrambi domovine. - Nasplah

pa je treba človeka v modernem času usmerjati k naravi, pri čemer naj nas vodi geslo "zdrav duh v zdravem telesu".

Občni zbor smo zaključili prežeti z velikimi upi in z najboljšo voljo, da bo naše planinsko društvo stopalo uspešno po začrtani poti novim uspehom nasproti.

Anton ŽAKELJ

Od tu in tam

TUDI NEMCEM SO VŠEČ TRGOVINE V PARIZU

Ni dovolj samo proizvajati, da si zagotoviš dobrobit, vedno bolj se kaže kot umetnost prodaja. Prodaja mora vsak dan študirati trg, ki ima tri obraze: kvaliteto, novost ali modo in dobro oziroma vsaj solidno ceno. Zato je treba skrbno proučevati, kako prodajati danes in kako jutri.

S tem vzrokom so šli dijaki in profesorji pirmsasenske tehnične šole v Pariz, da si ogledajo prodajalne in način prodaje. Bili pa so vsi precej presenečeni nad uspehom nove prodajalne čevljev SHOPPING CENTERS Pariz 2. Odprta je bila lani meseca julija. Spada med najmodernejše v Evropi. Izgrajena je popolnoma na novi osnovi, z najnaprednejšimi arhitekti in s pomočjo prodajne psihologije. Prodajalna je enanadstropna, površina za prodajo meri 25000 m², 10000 m² pa je skladišče. Prodajalne so zelo lepo pobarvane. Ne manjka tudi fantazije, kakor tudi lepe glasbe. Vsi koti, kot ostali prostor so lepo osvetljeni, kar daje romantični ton barve. Že pri vходу lahko mati pusti otroka, da se igra z lepimi igrači. Ravno tako je preskrbljeno tudi za moža. Ni mu treba koracati z ženo in dati pripombe pri nakupu. Lahko si ogleda film, pri roki pa je tudi restavracija, kakor tudi točilnica. Lahko pa se zabava z različnimi avtomati. - In v takih prodajalnah se promet vedno bolj veča.

Iz revije FOTO SHOE

POLEMIKA O LOKACIJI SMUČARSKÉ VLEČNICE

Med člani smučarskega kluba in člani kolektiva je prišlo do različnega mnenja glede kraja obratovanja vlečnice.

Najprej moramo vedeti, da je naša vlečnica od vseh ostalih najbolj zahtevna glede terena, ker zahteva raven ali delno ubočen teren. Takih terenov pa v žireh skoraj ni. Edini primerni, ali boljše delno primerni teren je na Žigonovem griču - tam, kjer je stala vlečnica lansko leto. Lastnik zemljišča pa je bil lansko leto proti postavitvi in šele na podlagi odškodnine, katera pa je za naše pojme previsoka, je pristal, vendar z zatrditvijo, da naslednjo sezono ne pride več v poštev. Zaradi tega smo letos postavili vlečnico v Goropeke.

Ni pa to edini razlog za montiranje vlečnice v Goropekah. Vedeti moramo, kakšne so snežne razmere na enem ali drugem terenu. Sama montaža in prenos vlečnice nista enostavna, sloni pa to delo na ramah nekaj članov kluba. Danes, ko je precej snega, je prav lahko govoriti, ko pa bo pobečje kopno pa bodo zopet kritike, zakaj se ne prestavi na primernen teren. Postavljajo se vprašanja, ali je potrebno montirati vlečnico vsak mesec na drugem kraju. Glede finančnega uspeha ni bistvene razlike, ker nam Planinski dom da primerno kavcijo. Kdor je bil stalno pri smučarskih delih, ta razume probleme, tisti pa, ki se s tem ne strinjajo so stranski opazovalci, za vse ostale probleme pa ne vedo nič.

Zavedati se moramo, da vlečnica sama sebi ni namen, to je le ena izmed komponent zimskega turizma. Nikjer na svetu ni vlečnica na enem hribu, hotel, prenočišča, stranišča pa oddaljena več kot kilometer. Res je, da je kolektiv prispeval za vlečnico, vendar če bi

poslušali vsakega člana, bi prav gotovo morali razdeliti vlečnico na tisoč kosov, da bi jo imel vsak na svojem hribčku en del.

Upravni odbor smučarskega kluba ALPINA je na seji 7.1.1971 razpravljal o nastalem problemu. Sklenjeno je bilo, da prevzame skrb za vlečnico alpska smučarska sekcija, nadalje se še enkrat kontrolira teren na Pivkovem griču, če odgovarja se prestavi na to mesto. Drugače pa ostane v Goropekah.

V zahvalo za večletno delo se je izoblikovalo mnenje nekaterih članov kolektiva, da inajo posamezniki gotovo koristi od Goropek, ozirroma kočé. Vprašanje o zaupnici upravnemu odbor SK lahko sklepa dolavski svet, v skrajnem primeru isti organ lahko smučarski klub razpusti in s tem razpade ena od zadnjih prostovoljnih organizacij v podjetju.

Pripis:

V januarju bomo organizirali dve veliki tekmi in sicer:

- 24.1. meddruštveni veleslalom iz Goropek
- 31.1. republiško prvenstvo v smučarskih skokih za člane.

UO SMUČARSKÉ KLUBA
ALPINA

Obvladati trenutek, ki nas obdaja z grenkobo, je velika umetnost. Komur se to posreči, postane gospodar samega sebe, a tudi svoje ga okolja.

(Carl Spitteler).

LOŠKI RAZGLEDI XVII - 1970

Za občinski praznik škofjeloške občine je Muzejsko društvo Škofja Loka že sedemnajstič zapovrstjo izdalo svoj letni zbornik Loški razgledi. Letošnja številka je med dosedanjimi najzajetnejša, kar tudi po svoje dokazuje pomembnost publikacije, saj priča, da ji sodelavcev ne manjka. Ob njenem izidu pa smo tudi v radijski oceni lahko slišali, da je to najboljši lokalni časopis v Jugoslaviji.

In kaj prinaša letošnja številka:

Za Žirovce je gotovo najpomembnejši seznam žrtev fašističnega nasilja.

Ker se že slišijo pripombe, da seznam ni popoln, naprošamo vse, da ga skrbno preberejo in kdor opazi pomanjkljivost (torej, da v seznamu koga pogoša!), naj to pismeno sporoči tov. Janku Erznožniku, da bo seznam drugo leto dopoljen.

Kogar zanima zgodovina, bo z veseljem prebral izpod peresa staroste Loškega muzejskega društva dr. Pavla Blaznika, cenjenega zgodovinarja o življenju loškega plemstva v XVII. stoletju. O težkem življenju ljudi v Kropi, Kamni Gorici in Železnikih od propadanju železarstva nam poroča Dušan Kermavner. O turških časih pripoveduje sestavek Cirila Zupanca "Turški nad Podbrdom", O društveno-prosvetnemu življenju v prejšnjih časih v Sevški dolini in Škofji Loki nam poročata dr. Franče Koblar in Tone Pirc.

Kogar posebej zanima umetnost, se bo lahko poučil o umetnostnih razmerah, kakor jih je upisal zadnji lastnik gradu v Stari Loki. Edvard Štrahl v prejšnjem stoletju. Njegovo oceno komentira umetnostni zgodovinar Emilijan Cevc.

Prometne zveze so vedno pomembnejše za katerokoli pokrajino. Na

našem področju jih vzdržuje podjetje Transturist in o razvoju tega podjetja pripoveduje Ernest Lotrič. Prijatelji železnih konjičkov bodo z zanimanjem sledili kroniki loških dirk, da se bodo znova spomnili zmagovalcev vrtoglave hitrosti. O njih piše Maks Zadnik.

Gotovo bomo vsi pozorno sledili, kar je o žirovski pokrajini in o žirovcih napisal prof. Franc Planina, ki je Loške razglede tudi uredil. O pomembnem delu žena in deklet ob zimskih večerih, seveda za čipkarstvo gre, pripoveduje Marija Stanonik v sestavku Čipkarstvo v žirovski kotlini,

Tisti, ki imajo radi naravo, bodo kaj novega zvedeli o kameninskih skladih pri Pševem v bližini Kranja, o rastlinstvu Ratitovca in o pajkih z Lubnika. Avtorji teh člankov so dr. Ramovš Anton, Magda Simonič-Novak in dr. Anton Polenc.

V leposlovnem delu bomo zvedeli marsikaj o poljanskemu rojaku pisatelju Pavlu Perku, ki je nekaj časa služboval tudi v Žirch.

Še marsikaj je, o čemer lahko zvedemo iz letošnje številke Loških razgledov o naši bližnji in nekoliko manj bližnji okolici. V našem podjetju jih lahko dobite pri tov. Minki Kopač in v trafiki. Člani loškega muzejskega društva jih dobe po 16,00 din, članarina pa stane 4,00 din in za to so jim na voljo ogledi muzejskih zbirk in razstav v škofjeloškem in zbirk b železnikih brezplačno. V prosti prodaji pa stanejo 30,00 din.

Torej postanite član škofjeloškega muzejskega društva!

S. M.

Vzgoja vgrajuje v stavbo življenja najrazličnejše kreposti.

(F. Juhn)

VPRAŠANJA -PRIPOMBE- ODGOVORI

Tov. urednik !

Pred novim letom smo vsak dan lahko opazili pred prodajalno ALPINA v Žireh na desetine avtomobilov, v trgovini pa polno kupcev. Gotovo je vsak izmed nas opazil, da je lokal za tak promet premajhen.

Najbolj pa občuti to osebje prodajalne, ki dela v zelo težkih pogojih in dostikrat tudi ne more kupca kulturno postreči.

Janima me, kda se bo naš delavski svet odločil, da sprejme sklep, da tudi v Žireh pridemo do sodobnega lokala, ki bo ne samo v ponos Alpini, ampak tudi kraju. Iz poročil o sklepih delavskega sveta lahko razberemo, da nas v drugih krajih stanejo lokali "težke milijone", zakaj bi še doma - v svojem kraju - ne zgradili sodone stavbe z ustreznim lokalom za prodajo čevljev, morda v kooperaciji z drugim trgovskim podjetjem.

"Žirovec"

Odgovor:

Na sejah delavskega sveta smo že večkrat govorili kaj bo s prodajalno v Žireh. Gotovo je to, da je odgovarja sodoni prodaji in je predvsem v zadnjih mesecih leta, ko je promet največji, odločno preozka.

Če ozko grlo imamo namen rešiti z

ureditvijo trgovskega centra v Žireh. Pričakujemo, da bodo osnovne urbanistične rešitve konec aprila in tedaj bi že nekako spoznali kje je najbolj ugodno mesto, da zgradimo prodajalno. Bila bi to soinvesticija v okviru trgovskega centra Žirov. O tem, kako naj izgleda in kaj naj predstavlja bodoča sodobna prodajalna Alpine, se bomo pa po izdelavi urbanističnega načrta dogovorili.

I. R.

Uredništvu !

Slišati je bilo, da je bil delavskega sveta Alpine podan predlog o uvedbi nove avtobusne proge Šk. Loka - Žiri, katero bi lahko koristili delavci, ki prihajajo na delo zjutraj in seveda tudi za zagotovitev prevoza nazaj po končanem delu. Je to res? Se bosta naše podjetje in podjetje Transturist dogovorila za progo in nam zagotovila soliden prevoz na delo? S tem bi rešila problem prevozov na delo oz. z dela.

"Član kolektiva"

Odgovor:

O uvedbi posebne avtobusne proge Šk. Loka - Žiri za prevoz naših delavcev doslej ni bilo govora, ker bi bil takšen prevoz predraga glede na majhno število zainteresiranih delavcev (kakih 15 v Žireh in komaj nekaj več v Gorenji vasi). Posebna proga bi namreč stala podjetje cca 800 din na dan, torej 26 din za vsakega delavca na dan.

Pač pa se s Transturistom dogovarjamo o tem, da bi vozni red na rednih progah prilagodili našemu delov

nemu času, kar pa tudi ni tako lahko rešiti. Vozne rede namreč vsa transportna podjetja obvezno vsklajujejo med seboj in jih ne smejo sama spreminjati. Ko bi vozni red na rednih progah že vskladili z našim delovnim časom, da bi morali posebej rešiti še vprašanje prevoza za obrat v Gorenji vasi in sicer za II. izmeno, ker sedaj ni nobenega avtobusa pozno zvečer proti Poljanam.

P. S:

Iz uredništva:

Šifro "Delavec" obveščamo, da na anonimna vprašanja ne odgovarjamo, kar je bilo že večkrat napisano.

O G L A S I

K štiričlanski družini (Dobračeva) bi radi dobili deklo, ki dela na izmene in bi bilo pripravljeno varovati dva otroka. Željeno je, da bi imela veselje do otrok in kuhanja. Nudimo ji sobo. Ostalo po dogovoru.

HILDA DEMŠAR
Dobračeva

Iščemo deklo za varstvo otrok. Potrebno je, da bi delala na izmene.

Na razpolago ji bo soba. Ostalo bi se osebno pogovorili.

MILKA OBLAK
Dobračeva 148

ODGOVORI NA VPRAŠANJA V PREIZKUSU ZNANJA IN SREČE št. 11

---

1. odgovor

Največji proizvajalec obutve v Jugoslaviji je "Kombinat Borovo".

2. odgovor

Žirovci praznujemo krajevni praznik 23. oktobra, v spomin, ke so bile na ta dan osvobojene Žiri (leta 1943).

3. odgovor

Prvi slovenski roman je "Deseti brat", ki ga je napisal leta 1866 pisatelj Josip Jurčič.

Izmed reševalcev quiza je bil izžreban in prejme nagrado

SLAVKO KRISTAN

Čestitamo !

"DELO, ŽIVLJENJE" je glasilo tovarne obutve ALPINA ŽIRI.

Ureja ga uredniški odbor:

SILVA KLEMENČIČ
JOŽE PETERNELJ
MARIJA KASTELEC
VLADIMIR PIVK
ALFONZ ZAJEC
ANTON ŽAKELJ
ANTON HRIBAR

IVAN CAPUDER - odgovorni urednik
MAJDA JESENKO - glavni urednik

Izhaja mesečno. Naklada 1300 izvodov.
Žiri, 15. januarja 1971

V hiši na drugem koncu nasproti Antonovi delavnici je stanoval oče Luka. Bil je ljubezniv starček. Pol gluh, pol slep je sedel ob peči in pletel koše in košare. Telo se mu je bilo upognilo zaradi starosti in zaradi nesreč, ki mu niso prizanašale v življenju. Ženo - mater Antonovo, je ubila strela pod kozolcem. Jakob, najstarejši sin se je ponesrečil v jami. Meta se je omožila v Ameriki, a je umrla na prvem porodu. Anton - sam ljubljenelec njegov - je že nekoč visel med življenjem in smrtjo. Ni čuda, da se je starčku upognila postava in so se mu pobelili lasje. Toda duh je ostal čil in dovzeten, in dobrodušnost je sijala iz vsake besede, ki jo je izpregovoril. Toda je bil zadovoljen z vsem in tako vdan v dobro in hudo, da je ni bilo stvari, ki bi ga spravila v nemir ali celo v obup. Tudi ob najhujši nesreči je videl še sončno plat in se je oprijel s trdno dušo.

"Dobro jutro, oče!" ga je pozdravil Anton. Polovica nejevolje mu je izginila po poti od vrat do vrat. Druga polovica - eh, kdo bi si belil glavo - bo prešla prav tako. Če Ivana pojde, no, potem je vse v redu.

"Oče kako je?"

Je rekla Ana, da si bleđ in da kašljaš. Jaz pa nič ne vidim, da bi bil bleđ. In tudi: zakaj bi kašljaj? Mlad človek: pa da bi bil bleđ in da bi kašljaj?"

"Nič bleđ in nič ne kašljam. Poglejte!"

In stegnil se je pred očetom ter dvignil roki do stropa, da je zapokal v členkih. Ko so se mu napolnila pljuča s sapo in se je nategnilo močno oprsje, je bilo, kot da pokajo rebra pod mladeniško močjo.

"No poglej Ana! Saj sem rekel! Mlad človek: pa da bi bil bleđ in da bi kašljaj."

"O kako je vendar prijetno pri vas," je začel Luka čez malo časa. "Ti, Ana, klekijaš, ti, Anton, pa mizariš. Ko privijam vitro in ko slišim, kako poka-koš v zgibih - poka in vendar drži tem bolj trdno, čim bolj poka - tedaj prisluškujem in pravim: naj poka! Saj Anton tudi razbiva, da ga slišim semkaj v hišo. Naj razbija pravim, saj bo zaslužil. Res, tudi Ana zasluži. Tudi jaz zaslužim nekoliko, Pa, Anton ti zaslužiš za naju oba. Hvala bogu, da je tako."

"Oče, včeraj ste splekli kar dve košari," je dejala Ana.

"Dve košari - se je nasmehnil starček in dobro mu je delo, "Glej, treba je bilo. Krompir bodo ljudje kopali, in kaj bodo brez košar? Treba je bilo!"

Smejal se je predse in vesel je bil, da pomore ljudem celo on pri sedemdesetih letih. Po svoje seveda. Tiste dni Antonu ni šla novica iz glave o Ivani.

Ali je res, da pojde? Če ni kdo le pol besede ujel in še tiste pol narobe razumel? Ampak, niti njej niti Tinetu se ni vredno zdelo, da bi bila črhnila besedo.

In še bolj trdovratno se je držal doma in skoroda ni zapustil hiše. "Kaj vendar delaš?" je prihitel Tine: "Toliko potov in skrbi, pa vse moram sam. Ti pa doma čepiš in se niti ne zmeniš."

"V erjemi, dela imam čez glavo. Glej, Mihačeva se moži, in treba je

